

**BANKALARCA TİCARİ MÜŞTERİLERDEN ALINABİLECEK
ÜCRETLERE İLİŞKİN USUL VE ESASLAR
HAKKINDA TEBLİĞ
(SAYI: 2020/4)**

(22/12/2023 Tarihli ve 32407 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2023/38 sayılı Tebliğ ile güncellenen hali)

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, bankaların ticari müşterileri ile gerçekleştireceği işlemlerde öngörülebilirliğin ve şeffaflığın artırılması, kavram ve terim birliğinin sağlanması ve aşırı ücretlendirmenin önlenmesi için, sunulan ürün veya hizmetler karşılığı alınabilecek ücretlerin tür ve nitelikleri ile azami miktar ya da oranlarını ve bunlara ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, mali kuruluşlar hariç olmak üzere ticari müşterilere bankalarca sunulan ürün ve hizmetlerden alınabilecek ücretleri kapsar.

(2) Bankalar aracılığıyla kullanılan Merkez Bankası kaynaklı reeskont ve avans kredilerine ilişkin alınabilecek ücretler bu Tebliğ kapsamı dışındadır. Münhasıran kıyı bankacılığı yapan bankaların, Türkiye İhracat Kredi Bankası A.Ş.'nin, İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.'nin ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun çoğunluk hissesine sahip olduğu bankaların sunduğu ürün ve hizmetler karşılığında alabilecekleri ücretler bu Tebliğ hükümlerine tabi değildir.

(3) Bankaların yurt dışında bulunan şubeleri, ATM'leri ve benzeri nitelikteki işlem noktaları bu Tebliğ kapsamı dışındadır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Tebliğ, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununa ve 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Tebliğin uygulanmasında;

- a) ATM: Otomatik para çekme işleminin yanı sıra diğer bankacılık işlemlerinin tamamının veya bir bölümünün gerçekleştirilmesine imkân veren elektronik işlem cihazlarını,
- b) Banka: 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan bankaları,
- c) Birlikler: Türkiye Bankalar Birliği ve Türkiye Katılım Bankaları Birliğini,

ç) EFT işlemleri: Merkez Bankasının sahibi olduğu Elektronik Fon Transfer Sistemi kullanılarak gerçekleştirilen ödeme işlemlerini,

d) FAST işlemleri: Merkez Bankasının sahibi olduğu Fonların Anlık ve Sürekli Transferi Sistemi kullanılarak gerçekleştirilen ödeme işlemlerini,

e) Hesaptan hesaba işyeri ödemeleri: Ticari müşterinin banka ile yaptığı sözleşme kapsamında mal ve hizmet bedelinin FAST işlemleri veya havale ile tahsil edildiği işlemleri,

f) Kalıcı veri saklayıcısı: Ticari müşterinin gönderdiği veya kendisine gönderilen bilgiyi, bu bilginin amacına uygun olarak makul bir süre incelemesine elverecek şekilde kaydedilmesini ve değiştirilmeden kopyalanmasını sağlayan, bu bilgiye aynen ulaşılmasına imkân veren, kısa mesaj, elektronik posta, internet, disk, CD, DVD, hafıza kartı ve benzeri her türlü araç veya ortamı,

g) Mali kuruluş: Bankalar ile 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring, Finansman ve Tasarruf Finansman Şirketleri Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan şirketleri,

ğ) Merkez Bankası: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Anonim Şirketini,

h) POS: Nakit kullanılmaksızın mal ve hizmet bedelinin ödenmesine veya nakit çekimine ilişkin onayın verilmesine aracılık etmek üzere üye işyerleri tarafından kullanılan her türlü donanımı veya yazılımı,

ı) Referans oran: 32-45 gün vadeli olarak açılan Türk lirası cinsi tüm mevduat türlerine bankaların uyguladıkları ağırlıklı ortalama akım faiz oranı üzerinden hesaplanan oran ile Merkez Bankasınca belirlenen politika faizinin yüzde on artırılması ile hesaplanan oran arasından düşük olan dikkate alınarak hesaplanan ve bu Tebliğin 20/A maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan azami sınırı aşmayacak şekilde ilan edilen oranı,

i) Ticari banka kartı: Ticari müşterilerin mevduat hesabı veya özel cari hesapların kullanımı dâhil bankacılık hizmetlerinden yararlanmasını sağlayan her türlü kartı veya fiziki varlığı bulunmayan kart numarasını,

j) Ticari kredi kartı: Ticari müşterilere nakit kullanımı gerekmeksizin mal ve hizmet alımı veya nakit çekme olanağı sağlayan her türlü basılı kartı veya fiziki varlığı bulunmayan kart numarasını,

k) Ticari kart: Ticari banka kartı ve ticari kredi kartını,

l) Ticari müşteri: Bankalar tarafından ürün veya hizmetlerin sunulduğu, 7/3/2020 tarihli ve 31061 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Finansal Tüketicilerden Alınacak Ücretlere İlişkin Usûl ve Esaslar Hakkında Tebliğ (Sayı:2020/7)’in 4 üncü maddesinde tanımlanan finansal tüketiciler dışında kalan Türkiye’de yerleşik kişileri,

m) Ücret: Ticari müşterilerden faiz, kâr payı ile vergi, fon ve benzeri yasal giderler dışında talep edilen ücret, masraf ve komisyonlar dâhil her türlü tutarı ve oranı,

n) Üye işyeri: 23/2/2006 tarihli ve 5464 sayılı Banka Kartları ve Kredi Kartları Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan üye işyerlerini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Bilgilendirme ve Ücretlendirmeye İlişkin Esaslar

Bilgilendirme esasları

MADDE 5 – (1) Ticari müşterilerden alınabilecek ücretlere ilişkin azami tarife ve diğer güncel bilgiler internet sitelerinde; açık, anlaşılır ve kolay erişilebilir bir şekilde bankalarca ilan edilir. İlan edilen bilgilerde değişiklik olması hâlinde değişikliğin yapıldığı tarihe de yer verilerek internet sitesi güncellenir.

(2) Bankaların ücretlere ilişkin bilgileri, toplu olarak erişilebilecek şekilde internet sitesinde Birliklerce yayımlanır.

(3) Bu Tebliğ ile azami sınır getirilmiş ücretler hariç olmak üzere ticari müşterilerden alınabilecek ücretlere ilişkin azami tarifelerde değişiklik olması hâlinde, söz konusu değişiklikler uygulamaya konulmadan önce Merkez Bankasınca belirlenecek esaslar çerçevesinde Merkez Bankasına bildirilir. Bildirilen azami tarifelerin üzerinde herhangi bir ücret tahsil edilemez.

(4) Bu Tebliğin ekinde yer alan kategoriler kapsamındaki özel ürün ve hizmetler ile söz konusu kategoriler dışındaki ürün ve hizmetler karşılığında alınabilecek ücretlerden, niteliği gereği genele ilan edilebilir olmayıp müşteriye/işleme özgü belirlenen ücretler Merkez Bankasınca uygun görülmesi halinde, birinci, ikinci ve üçüncü fıkralar kapsamındaki ilan ve bildirim yükümlülüklerinden istisna tutulabilir.

(5) Ticari müşterilerle yapılacak sözleşmelerde, sözleşme kapsamında sunulacak ürün ve hizmetler karşılığında tahsil edilecek ücret kalemlerinin adı ve tanımı ile azami ve varsa asgari tarifesini içerecek şekilde bilgilendirme formu hazırlanmak zorundadır. Bilgilendirme formu sözleşmenin ayrılmaz bir parçasıdır. Bilgilendirme formu ticari müşteriye, yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı yoluyla iletilir.

(6) Bankaca bir ürün veya hizmetin sunulmasından önce ticari müşteriye tahsil edilecek ücret tutarına ilişkin işlemin gerçekleştirildiği kanalın yapısına uygun yöntem ve araçlarla bilgi verilmesi şarttır. Bu işlemlerin şubede gerçekleştirilmesi halinde, bilgilendirme yükümlülüğünün yerine getirilmesi için, işlem sonrasında verilen dekont veya işlem fişinin ticari müşteriye imzalanmış olması yeterlidir. Belli bir süre boyunca aynı ücretin uygulanacağı standart nitelikteki ürün ve hizmetler karşılığında alınacak ücretler için bahse konu bilgilendirmenin yalnızca ilk ürün ve hizmetin sunulmasından önce yapılması yeterli olup, bu süre içerisinde ürün ve hizmetlerin sunulmasından önce ayrıca bildirimde bulunma şartı aranmaz.

(7) İşlem fişi üzerinde ücret bilgisine açıkça yer verilir. İşlem anında verilecek işlem fişi, ekstre, sözleşme ve bilgilendirmeye ilişkin diğer evrak ayrıca ücretlendirilemez ancak, üçüncü kişilere ödenen tutarlar tahsil edilebilir. İşlem anı dışında geçmişe dönük olarak müşteri talebine binaen verilecek bilgilendirmeye ilişkin evrakın ücretlendirilmesinde 18 inci madde hükümleri geçerlidir.

(8) Bankada hesabı bulunmayan ticari müşterilerce gerçekleştirilen işlemlerde, ücrete ilişkin bilgilendirme işlemin yapıldığı kanala uygun bir şekilde işlem anında yapılır. Bu işlemlerin şubede gerçekleştirilmesi halinde, bilgilendirme yükümlülüğünün yerine getirilmesi için, işlem sonrasında verilen dekont veya işlem fişinin müşteriye imzalanmış olması yeterlidir.

(9) Bankalar ticari müşterilerin onayını almaksızın yaptığı bildirimlerden ücret alamaz. Ticari müşterinin onayı alınarak yapılan bildirimler için alınacak ücret, üçüncü kişilere ödenen

tutarı aşamaz. İlgili mevzuat gereği belirli bir şekilde yapılması zorunlu olan bildirim ve işlemlerden maliyetleri kadar ücret alınabilir.

(10) Ticari müşterinin bilgilendirilmesine ilişkin yükümlülüklerin yerine getirildiği hususunda ispat yükü bankalara aittir.

Ücretlere ilişkin esaslar

MADDE 6 – (1) Bankaların ticari krediler, dış ticaret, nakit yönetimi ve ödeme sistemleri kategorileri kapsamında sunacakları ürün ve hizmetler karşılığında ticari müşterilerden alabilecekleri ücretler Ek-1’de belirtilmiştir. Bankalar, Ek-1’de yer alan ücret kalemlerinden sınırlama getirilmemiş olanların ücretlerini serbestçe belirleyebilir. Bu ücretlerin tanımları ve kapsamaları Merkez Bankası tarafından talimatla düzenlenir. Söz konusu kategoriler için Ek-1’de yer alan ücretler dışında, niteliği itibarıyla bu kategoriler kapsamında sunulması gereken ürün veya hizmetler için başka adlar altında herhangi bir ücret alınamaz, ancak üçüncü kişilere ödenmek durumunda kalınan tutarlar ticari müşteriye aynen yansıtılabilir. Katılım bankaları Ek-1’de yer alan ücretlerdeki kredi, faiz ve mevduat ifadelerinin yerine sırasıyla finansman, kâr oranı ve fon toplama terimlerini kullanabilir.

(2) Ek-1’de yer alan kalemlerin nitelikleriyle bağlantılı olmak kaydıyla, aynı nitelikte ancak farklı işlem süreci nedeniyle farklı fiyatlandırma yapabilmek amacıyla Birliklerce Merkez Bankasının uygun görüşü alınarak alt kalemler oluşturulabilir. Tebliğ kapsamında ilgili kalemler için düzenlenen azami ücretler ve sınırlamalar ile bankaların Tebliğin 5 inci maddesi çerçevesinde ilan ettiği azami ücretler alt kalemler için de geçerlidir. Alt kalemlerin birlikte tahsil edilmesi halinde alınan ücretlerin toplamı ilgili kalem için belirlenen azami ücreti geçemez. Birlikler, bu alt kalemlerin Ek-1’de yer alan kalemlerden hangileri ile bağlantılı olduğunun ilanını ve bilgilendirmesini yapmakla yükümlüdür.

(3) Bankalar, ticari müşteriler ile yapacakları sözleşmeler çerçevesinde, Ek-1’de yer alan kategoriler içerisinde değerlendirilmekle birlikte listelenen ücret kalemleri ile aynı nitelikte olmamak kaydıyla, doğrudan veya Birlikler aracılığı ile Merkez Bankasından onay alarak, ücretli özel ürün veya hizmet sunabilir.

(4) Ek-1’de yer alan ücretler dışında birinci fıkrada yer alan kategoriler kapsamında yeni bir ücret oluşturulabilmesi için Birlikler aracılığı ile Merkez Bankasına başvurulur.

(5) Ticari müşterinin vazgeçtiği durumlar hariç herhangi bir sebeple ürün veya hizmetin sunulmaması halinde bankaca üçüncü kişilere ödenen tutarlar ile ürün veya hizmet banka bünyesinden sağlanmış ise o ana kadar yapılan işlemlerle orantılı olacak şekilde makul bir ücret dışında başkaca bir ücret alınamaz, alınmış olan ücretler iade edilir.

(6) Birden fazla ürün veya hizmetin bir arada sunulmasına imkân veren paketler için alınabilecek ücretler, paket içindeki ürün veya hizmetlerin ayrı ayrı sunulması hâlinde alınabilecek ilan edilmiş olan azami ücretlerin toplamını aşamaz. Tebliğ kapsamında sınırlama getirilmiş ürün veya hizmetler herhangi bir paket içeriğinde yer alamaz. Paket içeriğinde bulunan bir ürün veya hizmet için sınır getirilmesi halinde sınırlamanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç üç ay içerisinde söz konusu ürün veya hizmet, paket kapsamından çıkartılır.

Ücretlerin değiştirilmesi

MADDE 7 – (1) Sözleşme veya eki olan bilgilendirme formunda belirlenen ücretlerde yapılacak artışlar, uygulanmaya başlanmadan en az iki iş günü önce ticari müşteriye yazılı olarak veya kalıcı veri saklayıcısı yoluyla bildirilir. 5 inci maddenin altıncı fıkrasında düzenlenen belli bir süre boyunca aynı ücretin uygulanacağı bildirilmiş olan standart ürün ve hizmetler karşılığında alınacak ücretlerde yapılacak artışlar, uygun yöntem ve araçlarla ticari müşteriye en az iki iş günü öncesinden bildirilir. Artırımlar geçmiş döneme uygulanmaz.

(2) Bu Tebliğde maktu olarak belirlenen parasal sınırlar ve azami ücretler her yıl, Türkiye İstatistik Kurumunca bir önceki yıl sonu itibarıyla açıklanan yıllık tüketici fiyat endeksi artış oranında Merkez Bankasınca artırılarak, bahse konu oranın açıklanmasını takip eden ilk iş günü bankalara bildirilir.

İKİNCİ KISIM

Ürün veya Hizmetlere İlişkin Özel Hükümler

BİRİNCİ BÖLÜM

Ticari Krediler

Ticari kredilere ilişkin ücretler

MADDE 8 – (1) Ticari krediler kategorisi altında, ticari müşterilere nakdi ve dış ticaret işlemleri kapsamındaki akreditif ile banka kabul ve avali dışındaki gayri nakdi kredi kullandırmalarında, kredi ilişkisinin kuruluşundan söz konusu kredinin kapatılmasına kadar geçen süre boyunca bankalarca alınabilecek ücretler düzenlenmektedir.

(2) Proje finansmanı, satın alım ve birleşme finansmanı, özelleştirme finansmanı ve yapılandırılmış finansman ile bunların refinansmanı için özel kredi sözleşmeleri veya genel kredi sözleşmesine ek sözleşme ve protokoller kapsamında kullanılan krediler karşılığında alınan ücretler ticari krediler kategorisi kapsamında değerlendirilmez.

Kredi tahsis ve kredi kullandırımı

MADDE 9 – (1) Bankalar kredi tahsis ve kredi kullandırımı süreçlerini iki ayrı alt kalem olarak sınıflandırır. Kredi tahsis ücretleri dış ticaret kapsamında yer alan tüm gayri nakdi krediler ve ticari kredi kartları da dahil olmak üzere kredi riski oluşturabilecek tüm kredi limitlerine karşılık alınır. Kredi tahsis ücretleri ilk limit tahsisinde tahsis edilen kredi limitinin yüzde 0,25'ini, limit yenilemelerinde yenilenen limitin yüzde 0,125'ini geçemez. Limitin artırıldığı durumlarda ilave limitin üzerinden yeni bir kredi tahsis ücreti alınabilir. Limit tahsis veya yenileme talebi ticari müşteriden gelmediği müddetçe kredi tahsis ücreti alınamaz. Azami kredi tahsis ücreti yıllık olup tahsis edilen limit süresinin ay sayısı dikkate alınarak oransal uygulanır.

(2) Kredi kullandırımı ücreti sadece nakdi kredilerden alınabilir. Kredi kullandırımı ücretleri, rotatif krediler hariç olmak üzere kullanılan kredinin yüzde 1,10'unu geçemez. Rotatif kredilerde ise ortalama kredi kullandırımı bakiyesinin yıllık yüzde 1'ini geçemez. Rotatif kredilerin kullandırımı ücreti ilgili dönemin ortalama kredi kullandırımı bakiyesi üzerinden dönem sonlarında, diğer nakdi krediler için ise her bir kullandırım anında tahakkuk ettirilir. Bir yıldan kısa vadeli kredi kullandırmalarında azami kredi kullandırımı ücreti, vade gün sayısı dikkate alınarak ve oransal düşülerek uygulanır.

Teminatlandırma

MADDE 10 – (1) Kredinin tahsisinden kapatılmasına kadar geçen süre içinde yapılacak taşınır ve taşınmazlara ilişkin rehin ve ipotek tesisleri ile ekspertiz işlemlerinden alınabilecek ücret, bankalar tarafından üçüncü kişilere ödenen tutarın yüzde on beş fazlasını, hizmetin banka bünyesinde sunulması halinde ise hizmetin makul bedelini geçemez.

Kapama

MADDE 11 – (1) Kredinin bir ya da birden fazla taksit ödemesinin vadesinden önce yapılması veya kredi borcunun bir kısmının ya da tamamının erken ödenmesi durumunda, banka ticari müşteriden erken ödeme ücreti talep edebilir.

(2) Ticari müşterinin vadesi gelmemiş bir veya birden çok taksit ödemesinde bulunduğu veya kredi borcunun bir kısmını ya da tamamını erken ödediği hâllerde, banka erken ödenen miktara göre tahakkuk etmeyen tüm faiz ve diğer maliyet unsurlarına ilişkin indirimleri yapmakla yükümlüdür.

(3) Ticari müşterinin kredinin tamamı için erken ödeme talebinde bulunması halinde banka bu talebi kabul etmek zorundadır. Bu müşteriden Türk lirası krediler için alınabilecek erken ödeme ücreti, gerekli faiz ve diğer maliyet unsurlarına ilişkin indirimler yapılarak hesaplanan ve müşteri tarafından bankaya erken ödenen tutarın, kalan vadesi yirmi dört ayı aşmayan kredilerde yüzde birini, kalan vadesi yirmi dört ayı aşan kredilerde ise yüzde ikisini geçemez. Döviz cinsi veya dövize endeksli kredilerde söz konusu azami ücretler bir puan artırımlı olarak uygulanır.

(4) 1/3/2021 tarihinden itibaren kullanılan kredilerde ticari müşterinin kredinin tamamı için erken ödeme talebinde bulunması halinde banka bu talebi kabul etmek zorundadır. Bu müşteriden Türk lirası krediler için gerekli faiz ve diğer maliyet unsurlarına ilişkin indirimler yapılarak hesaplanan ve müşteri tarafından bankaya erken ödenen tutarın, kalan vadesi yirmi dört ayı aşmayan kredilerde yüzde ikisine, kalan vadesi yirmi dört ayı aşan kredilerde ise yüzde ikinin üzerine kalan vadenin yirmi dört ayı aşan kısmındaki her bir yıl için yüzde bir eklenerek hesaplanan tutara kadar erken ödeme ücreti alınabilir. Söz konusu hesaplamada kalan vadenin yirmi dört ayı aşan kısmındaki süreler yıla tamamlanır. Döviz cinsi veya dövize endeksli kredilerde ise Türk lirası krediler için uygulanacak azami ücretin bir puan artırımlı hali uygulanabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Dış Ticaret

Dış ticarete ilişkin ücretler

MADDE 12 – (1) Dış ticaret kategorisi altında, ticari müşterilere ihracat ve ithalat işlemleri kapsamında sunulan gayri nakdi krediler ile diğer tüm ürün ve hizmetler karşılığında bankalarca alınabilecek ücretler düzenlenmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Nakit Yönetimi

Nakit yönetimine ilişkin ücretler

MADDE 13 – (1) Nakit yönetimi kategorisi altında, ticari müşterilerin nakit pozisyonlarını kontrol ve takip etmelerine imkân tanıyan hesap hizmetleri, nakit yatırma ve çekimi, para transferleri gibi hizmetler ile nakit akımlarını yönetmelerine yardımcı olan ve kredilendirmeyi de içerebilen ödeme ve tahsilata ilişkin ürün ve hizmetler karşılığında bankalarca alınabilecek ücretler düzenlenmektedir.

Mevduat, katılım fonu ve kıymetli maden depo hesapları

MADDE 14 – (1) Ticari müşterilerin açtıkları mevduat, katılım fonu ve kıymetli maden depo hesaplarının açılış işlemlerinde katlanılan operasyonel süreçler ve hesapların işletimi, hesapların işleme hazır bulundurulması, saklama hizmeti verilmesi ve bilgi işlem sistemi yatırımları kapsamında ücret alınmaz.

(2) Şube kanalı ile saat 15.30 sonrasında gerçekleştirilen para yatırma işlemleri haricinde, bir ticari müşterinin mevduat ve katılım fonu hesabına kendisi ya da üçüncü bir kişi tarafından para yatırma işlemlerinden para yatırma adı altında ücret alınmaz.

(3) Ticari müşterinin, hesabının bulunduğu bankaya ait ATM'lerden kendi hesabı için kartla ya da kartsız limit/borç/bakiye sorgulama ve banka ile arasındaki sözleşmede belirlenen limitler dâhilinde para çekme işlemlerinden ücret alınmaz.

(4) Bankanın kendi bünyesi dışındaki yöntem ve araçlar kullanılarak gerçekleştirilen işlemlerden alınabilecek ücret, diğer kuruluşa işlem karşılığı ödenen tutarın yüzde on beş fazlasını geçemez.

Para ve kıymetli maden transferleri

MADDE 15 – (1) EFT işlemlerinden alınabilecek ücret, işlem tutarının 1.000 TL ve altında olması halinde mobil bankacılık uygulamaları ve internet bankacılığı aracılığıyla yapılan işlemler ile düzenli ödemelerde 1 TL'yi, ATM'den yapılan işlemlerde 4 TL'yi, diğer kanallar ile yapılan işlemlerde ise 5 TL'yi geçemez. İşlem tutarının 1.000 TL ile 50.000 TL arasında olması halinde bu sınırlar sırasıyla 2 TL, 8 TL ve 10 TL olarak, işlem tutarının 50.000 TL üzerinde olması halinde bu sınırlar sırasıyla 25 TL, 50 TL ve 100 TL olarak uygulanır.

(2) (Mülga: RG-25/11/2023-32380)

(3) Havale işlemlerinde uygulanacak azami ücretler, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen ayrımlara tabi olarak ilgili ücretlerin yarısı oranında uygulanır.

(4) Aynı gün içerisinde aynı hesaba, isme veya karta aynı hesaptan, isimden veya karttan ayrı ayrı yapılan para transferi işlemlerinde, alınacak EFT, FAST ve Havale ücretinin hangi sınır dilimine tekabül edeceği, transfer edilen toplam tutar üzerinden belirlenebilir. Bu şekilde gerçekleşen işlemlerden alt sınır dilimi kapsamında ücretlendirilen işlemler için alınan ücretler, toplam tutarın üst sınır dilimine girmesi nedeniyle alınabilecek ilave ücretler belirlenirken dikkate alınır.

(5) Kıymetli maden transfer işlemlerinden alınacak ücret, transfer sistemini işleten kuruluş tarafından işlem başına belirlenen transfer ücretinin yüzde on beş fazlasını aşamaz.

(6) Para transferi ve kıymetli maden transferi işlemlerinde, müşterinin hatası nedeniyle para iadesi gereken durumlarda, üçüncü kişilere ödenen tutarlar dışında müşteriden herhangi bir ücret alınmaz.

(7) FAST işlemleri karşılığında alınabilecek ücret, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen azami ücret sınırlamalarına tabidir.

(8) Hesaptan hesaba işyeri ödemelerinde gönderenden ücret alınamaz.

Kiralık kasa

MADDE 16 – (1) Ticari müşteri ile banka arasında düzenlenen sözleşme ile belirlenen hizmetler karşılığında kiralık kasa ücreti alınabilir.

(2) Kiralık kasa ziyaretine ilişkin herhangi bir ücret alınamaz.

(3) Kiralık kasa depozito bedeli, kiralanın kasanın bir yıllık kira bedelini aşamaz. Kiralık kasa hizmetinin sona ermesi hâlinde kiralık kasaya ilişkin ticari müşteri tarafından gerçekleştirilen bir hasar, ödenmeyen kira bedelleri ve kiralık kasa sözleşmesinden doğan diğer borçlar depozito ücretinden düşülerek kalan tutar iade edilir.

Aracılık hizmetleri

MADDE 17 – (1) Üçüncü kişilerin fatura ve benzeri tahsilatlarına aracılık işlemlerinde ödeme yapan ticari müşteriden ücret talep edilemez. Bankalar, bu tür işlemlerde tahsilatlarına aracılık yapılan taraftan ücret talep edebilir.

Belge ve bilgilendirme

MADDE 18 – (1) Ticari müşterilerce sözleşme, işlem fişi ve benzeri belgelerin bir örneğinin talep edilmesi hâlinde, ilgili belgenin düzenlenme tarihinden sonraki ilk yıl için yalnızca üçüncü kişilere ödenmek durumunda kalınan tutarlar alınabilir. İlgili belgenin düzenlenme tarihinden itibaren bir yılın üzerinde sürenin geçmesi hâlinde, ticari müşteriye bilgi verilmek suretiyle, yapılan işlemle orantılı olacak şekilde makul bir ücret alınabilir.

(2) Ticari müşterinin basılı ekstre taleplerinden alınabilecek ücret, bankalar tarafından üçüncü kişilere ödenen tutarı, hizmetin banka bünyesinde sunulması halinde ise hizmetin makul bedelini geçemez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ödeme Sistemleri

Ödeme sistemlerine ilişkin ücretler

MADDE 19 – (1) Ödeme sistemleri kategorisi altında, üye işyerlerine sağlanan her türlü hizmetler ile ticari kartlarla ilintili ürün ve hizmetler karşılığında bankalarca alınabilecek ücretler düzenlenmektedir.

Üye işyeri ücretleri

MADDE 20 – (1) Taksitsiz mal ve hizmet alımlarında, işlem tutarının üye işyerinin serbest kullanımına ertesi gün aktarılması halinde, uygulanacak üye işyeri ücreti aylık referans oranın 0,45 puan artırılmış halini geçemez. Azami üye işyeri ücreti, referans oranın ilan tarihini takip eden ayın ilk gününden itibaren güncellenerek uygulanır.

(2) Yurt dışında ihraç edilmiş kartların kullanıldığı işlemlerde, işlem tutarının üye işyerinin serbest kullanımına ertesi gün aktarılması halinde, uygulanacak azami üye işyeri ücreti yüzde 1,90'ı geçemez.

(3) Taksitli mal ve hizmet alımlarında azami üye işyeri ücreti, taksitsiz işlemlerde geçerli olan azami üye işyeri ücretine her bir taksit için bu ücretin en fazla yüzde ellisi ilave edilerek uygulanır.

(4) Bankalar ile üye işyerleri arasında yapılan özel anlaşmalar çerçevesinde tarım sektörü gibi hedeflenmiş müşteri kitlesi için tasarlanmış kartları kabul etmek suretiyle ödeme sürelerinin ertelendiği kart uygulamalarında, kart hamilinin ödemelerinin faizsiz ötelendiği süreler ay olarak belirlenir ve üye işyerinden talep edilebilecek azami üye işyeri ücreti hesabında çarpan olarak dikkate alınır. Azami üye işyeri ücreti, ay sayısı ile taksitsiz işlemler için geçerli olan azami ücret çarpılarak hesaplanır.

(5) İşlem tutarının üye işyerinin serbest kullanımına ertesi gün aktarılmaması halinde, söz konusu azami üye işyeri ücreti, işlem tarihinin ertesi günü ile işlem tutarının üye işyerinin serbest kullanımına geçmesi arasında kalan gün sayısı dikkate alınarak düşürülür. Taksitsiz işlemlerde işlem tutarının üye işyeri serbest kullanımına geçeceği süre işlem tarihinin ertesi gününden itibaren kırk günü aşamaz.

(6) İşlem tutarının, taraflarca belirlenen tarihten önce üye işyerinin talebi doğrultusunda serbest kullanımına aktarılması halinde, üye işyerinden alınabilecek azami bloke çözüm ücreti, anlaşmaya göre blokede tesis edilmesi gereken kalan gün sayısının azami bloke gün sayısına oranı ile azami üye işyeri ücretinin çarpılması sonucunda hesaplanan oranı aşamaz.

(7) Üye işyerinin onayı ile kart sahibine aktarılmak üzere alınan ücretler haricinde üye işyerinden, üye işyeri ücreti dışında mal ve hizmet tutarı üzerinden başkaca bir ücret alınamaz.

(8) Bu Tebliğ kapsamında, mal ve hizmet alımlarında işlem tutarının üye işyerinin serbest kullanımına aktarılması için öngörülen düzenleme ve sınırlamalar, işlem tutarının ertesi gün aktarılmasına ilişkin koşul hariç olmak üzere hesaptan hesaba işyeri ödemeleri için de uygulanır.

Referans oranın ilanı

MADDE 20/A – (1) Referans oran Merkez Bankasınca her ayın sondan beşinci iş günü ilan edilir. Ancak, ilgili ayın sondan beşinci iş gününden sonra aynı ayda Para Politikası Kurulu Toplantısı yapılması halinde, referans oran toplantının yapıldığı tarihteki en güncel veriler çerçevesinde hesaplanarak ilan edilir.

(2) İlan tarihi itibarıyla hesaplanan referans oran, en son ilan edilen orandan aşağı ya da yukarı yönde yüzde beşten fazla değişmesi halinde güncellenir.

(3) Referans oran yüzde 3,11'i aşamaz.

Ticari kart ile yapılan işlemler

MADDE 21 – (1) Ticari kredi kartlarından limit aşım ücreti alınamaz.

(2) Nakit avans kullanılması durumunda tahsil edilen ücret, nakit avans tutarının yüzde birini geçemez.

(3) Ticari kredi kartlarında ekstre erteleme, taksitlendirme, son ödeme tarihi uzatma ve benzeri hizmetlerden ücret tahsil edilemez.

(4) Bankalar, yıllık üyelik ücreti ve benzeri ad altında ücret tahsil etmedikleri bir ticari kredi kartı türü sunmak zorundadır. Ücretsiz ticari kredi kartı başvurularının bankalarca reddedilmesi hâlinde, bu başvuruya istinaden yıllık üyelik ücreti olan ticari kredi kartı verilemez. Bankalar, yıllık üyelik ücreti bulunmayan ticari kredi kartı limitini belirlerken, yıllık üyelik ücreti bulunan ticari kredi kartı değerlendirme kriterlerini aynen uygulamakla yükümlüdür. Ticari banka kartları ile sanal kredi kartlarından yıllık üyelik ücreti alınmaz.

(5) Asıl ticari karta bağlı olarak sunulan her bir ek kredi kartının yıllık üyelik ücreti, asıl ticari kartın yıllık üyelik ücretinin yüzde ellisini geçemez.

BEŞİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

İntibak

MADDE 22 – (1) Tebliğ hükümleri, Tebliğ yürürlük tarihinden önce kurulmuş sözleşmelere Tebliğin yürürlük tarihinden sonra gerçekleştirilecek işlemler bakımından da uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Referans oran, 01/02/2022 tarihinden 28/02/2022 tarihine kadar yüzde 1,25 olarak uygulanır. Bu oran, aynı tarihler arasında 31/10/2020 tarihli ve 31290 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kredi Kartı İşlemlerinde Uygulanacak Azami Faiz Oranları Hakkında Tebliğ (Sayı:2020/16)’in 4 üncü maddesinin birinci fıkrası bakımından da esas alınır.

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 10/06/2022 tarihli ve 31862 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Menkul Kıymet Tesisi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2022/20)’in geçici 3 üncü maddesinde yer alan kredilerin kullandırımı karşılığında bankalarca mali kuruluşlardan alınabilecek ücretler bu Tebliğin 9 uncu maddesinde yer alan sınırlamalara tabidir.

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Referans oran, 1/7/2023 tarihinden 31/7/2023 (dahil) tarihine kadar yüzde 1,36 olarak uygulanır. Bu oran, aynı tarihler arasında 31/10/2020 tarihli ve 31290 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Kredi Kartı İşlemlerinde Uygulanacak Azami Faiz Oranları Hakkında Tebliğ (Sayı:2020/16) ve 10/6/2022 tarihli ve 31862 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Menkul Kıymet Tesisi Hakkında Tebliğ bakımından da esas alınır.

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) Bu Tebliğde maktu olarak belirlenen parasal sınırlar ve azami ücretler, 2024 yılı için Merkez Bankası tarafından tespit edilerek Türkiye İstatistik Kurumunca 2023 yıl sonu yıllık tüketici fiyat endeksinin açıklanmasını takip eden ilk iş günü bankalara bildirilir.

Yürürlük

MADDE 23 – (1) Bu Tebliğin, 1 ila 4 üncü, 15 inci, 20 nci ve 22 nci maddeleri 1/3/2020 tarihinde, 11 inci maddesi 11/3/2020 tarihinde, diğer hükümleri ise 1/4/2020 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı yürütür.

Ek-1 Ticari Müşterilerden Alnabilecek Ücretler

1. Ticari Krediler

1.1. Kredi Tahsis ve Kredi Kullanım

- 1.1.1. Kredi Tahsis ve Kredi Kullanım Ücreti
- 1.1.2. İtibar/Niyet/Referans Mektubu Düzenleme Ücreti

1.2. Teminatlandırma

- 1.2.1. Ekspertiz, Teminat Tesis, Değişiklik ve İptal Ücreti

1.3. Kredi Riski Süreci

- 1.3.1. Yapılandırma, Temdit/Ödeme Planı ve Faiz Değişikliği Ücreti
- 1.3.2. Taahhüt/Taahhüde Uymama Ücreti
- 1.3.3. Gayrinakdi Kredi-Dönem Ücreti
- 1.3.4. Gayrinakdi Kredi- Garantörlük Ücreti

1.4. Kapama

- 1.4.1. Nakdi Kredi-Erken Ödeme Ücreti

2. Dış Ticaret

2.1. İthalat İşlemleri

- 2.1.1. Akreditif Açılış Ücreti
- 2.1.2. Rezerv/ Uyuşmazlık Ücreti
- 2.1.3. Ön İhbar Ücreti
- 2.1.4. Aval/ Kabul Ücreti
- 2.1.5. Vade/ Tutar Değişiklik Ücreti
- 2.1.6. Poliçe Kabul Ücreti

2.2. İhracat İşlemleri

- 2.2.1. İhbar Ücreti
- 2.2.2. Teyit Ücreti
- 2.2.3. Vade/Tutar Değişikliği Ücreti
- 2.2.4. Vadeli Ödeme Ücreti
- 2.2.5. İskonto Ücreti
- 2.2.6. Tahsil Ücreti

2.3. İthalat/ İhracat Ortak İşlemleri

- 2.3.1. Vesaik İnceleme Ücreti
- 2.3.2. Değişiklik Ücreti
- 2.3.3. İşlem Ücreti
- 2.3.4. Muhabir Banka Masrafı
- 2.3.5. Ödeme Ücreti

3. Nakit Yönetimi

3.1. Tedarikçi Finansmanı ve Doğrudan Borçlandırma Sistemi (DBS)

- 3.1.1. Tedarikçi Finansmanı ve DBS Ücreti
- 3.1.2. Tedarikçi Finansmanı ve DBS Dönem Ücreti

3.2. Mevduat, Katılım Fonu ve Kıymetli Maden Depo Hesapları

- 3.2.1. Para ve Kıymetli Maden Yatırma/Çekme Ücreti
- 3.2.2. Başka Kuruluş ATM'leri/Ortak ATM'lerden Yapılan İşlemler Ücreti

3.3. Para ve Kıymetli Maden Transferleri

- 3.3.1. Elektronik Fon Transferi (EFT) Ücreti
- 3.3.2. Havale Ücreti
- 3.3.3. Uluslararası Fon Transferi ve Mesajlaşma Ücreti
- 3.3.4. Kıymetli Maden Transferi Ücreti
- 3.3.5. FAST Ücreti

3.4. Kiralık Kasa

- 3.4.1. Kiralık Kasa Ücreti

3.5. Aracılık Hizmetleri

- 3.5.1. Aracılık Ücreti

3.6. Belge ve Bilgilendirme

- 3.6.1. Belge ve Bilgilendirme Ücreti

3.7. Çek İşlemleri

- 3.7.1. Çek Defteri ve Çek Düzenleme Ücreti
- 3.7.2. Çek İade Ücreti
- 3.7.3. Çek Tahsilatı Ücreti
- 3.7.4. Çek Belgelendirme ve Düzeltme İşlemleri Ücreti

3.8. Senet İşlemleri

- 3.8.1. Senet Bilgilendirme Ücreti
- 3.8.2. Senet İade Ücreti
- 3.8.3. Senet Protesto İşlemleri Ücreti
- 3.8.4. Senet Tahsile Alma Ücreti

4. Ödeme Sistemleri

4.1. POS Ücretleri

- 4.1.1. POS Yazılım/Donanım/Bakım Ücreti – Fiziki POS
- 4.1.2. POS Yazılım/Donanım/Bakım Ücreti – Sanal POS
- 4.1.3. Kayıp/Hasarlı POS ve Aksesuar Bedeli

4.2. Üye İşyeri Ücretleri

- 4.2.1. Üye İşyeri Ücreti Peşin/Taksit
- 4.2.2. Bloke Çözüm Ücreti
- 4.2.3. Hesaptan Hesaba İşyeri Ödemeleri Ücreti

4.3. Ticari Kart ile Yapılan İşlemler

- 4.3.1. Ticari Kart Üyelik Ücreti
- 4.3.2. Nakit Avans Ücreti

Tebliğın Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
10/2/2020	31035
Tebliğde Değişiklik Yapan Tebliđlerin Yayımlandığı Resmî Gazete'nin	
Tarihi	Sayısı
29/2/2020	31054
11/3/2020	31065
29/3/2020	31083
31/12/2020	31351
1/3/2021	31410
9/8/2021	31563
13/11/2021	31658
29/1/2022	31734
23/9/2022	31962
23/6/2023	32230
25/11/2023	32380